

Józef Wiesław Rosłon

"Die Bibel lesen : aber wie? : Eine kleine Anleitung zum Verstehen der Heiligen Schrift", Jacob Kremer, Stuttgart 1980 : [recenzja]

Studia Theologica Varsaviensia 21/2, 272-273

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

niem oryginalnej terminologii, która, jak się okazuje, znalazła swój odzwierciedlenie w Biblii.

Józef Wiesław Rosłon

Jacob Kremer, *Die Bibel lesen — aber wie? Eine kleine Anleitung zum Verstehen der Heiligen Schrift*, Stuttgart 1980 wyd. 7 przejrzone i poprawione, Verlag Katholisches Bibelwerk, 8° ss. 92.

Mały, ale rzeczywiście poręczny i estetycznie wydany, przewodnik po najistotniejszych problemach, jakie nasuwa współczesnemu czytelnikowi Pismo św., wydany po raz pierwszy jesienią 1965 w wydawnictwie Katholisches Bibelwerk w Stuttgarcie, okazał się dziełkiem bardzo pożytecznym, uzyskał już siedem wydań, przy czym w wyd. 6 został na nowo przepracowany i dostosowany do nowych wymagań stawianych przez rozwój problematyki naukowej w badaniach biblistycznych. Autor prof. dr Jakub Kremer (ur. w 1924 r.), od 1972 r. profesor od Nowego Testamentu na Katolickim Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Wiedeńskiego, miał na uwadze w pierwszym rzędzie udostępnienie zrozumienia słowa Bożego szerokim kręgom czytelników, stąd ujęcie popularyzatorskie, jednak dla zainteresowanych bardziej naukowo poruszonymi tematami wskazane są na końcu publikacje w przypisach oraz wykaz pomocy naukowych w postaci wydań tekstu biblijnego, synops, konkordancji i słowników. Po przedstawieniu Biblii jako księgi dla wszystkich, która nie musi być „zamknięta na siedem pieczęci”, omówione zostały trzy grupy zagadnień:

1. Nowe naukowe podejście do Biblii ma być pomocą przy jej odczytywaniu — tu znajduje uzasadnienie krytyczne podejście do Biblii, pojmowanie jej w podwójnym aspekcie, jako słowa Bożego i słowa ludzkiego zarazem, oraz podaje się krótką historię nowszej egzegezy poczynając od B. Spinozy i R. Simona w XVII w. do współczesnego poszukiwania doskonalszych metod w egzegezie historyczno-krytycznej. Przy omawianiu podwójnego ujęcia słowa w Biblii przedstawiony został problem natchnienia, bezbłędności i prawdy Pisma św. w najnowszym ustawieniu teologicznym.

2. Orientacja w ważniejszych wiadomościach niezbędnych dla właściwego rozumienia Biblii, dostarczanych przez współczesną wiedzę biblijną: autorstwo tekstów, język, sposób wyrażania się, mentalność pisarzy oraz tło czasowe i historyczno-religijne.

3. Wiarygodność i prawda Ewangelii — działalność pisarska ewangelistów (tu omówiono zagadnienie synoptyczne), tradycja o czynach i słowach Jezusa w pierwotnym Kościele (postawa apologetyczna, przepowiadanie aktualizujące oraz ujmowanie faktów w świetle zmartwychwstania Pana), możliwość dojścia do życia, działalności i nauczania Jezusa, świadectwa za prawdziwością i wiarygodnością Ewangelii.

4. Siedem zasad przy (prywatnym) czytaniu Biblii: „Szukać słowa Pańskiego” (Am 8, 12); „Kto czyta, niech dobrze rozumie” (Mk 13, 14); „Jak mogę to rozumieć, jeśli nikt mi nie wyjaśni” (Dz 8, 31); codziennie badali Pisma, czy tak się sprawa ma” (Dz 17, 11); „Mów, Panie,

bo sługa Twój słucha" (1 Sm 3, 9); „Nie tylko słuchajcie słowa, lecz wypełniajcie je w czynie!" (Jk 1, 22); „Litera zabija, duch zaś ożywia" (2 Kor 3, 6). Zasady te zostały krótko wyjaśnione cytatami z ksiąg biblijnych. Ponadto, trzeba zauważyć, że każdy temat w powyższych grupach (rozdziałach) dodane ma po objaśnieniach wypowiedzi Urzędu Nauczycielskiego, Ojców Kościoła, świętych, pisarzy katolickich czy nawet cytaty biblijne, które stanowią dobrą ilustrację i jakby resumé całego punktu omawianego. Wyróżniają się one drukiem kursywnym. Podane jest dokładnie źródło zacytowanej wypowiedzi.

Po fachowej literaturze (wyłącznie w języku niemieckim) podano skróty ksiąg biblijnych, ustalone w Loccumer Richtlinien ekumenicznie w 1978 r. Prof. Jakob Kremer przewodniczył w Wiedniu w dniach 22—23 października 1982 r. w Colloquium Biblicum na temat słowa Bożego w Starym Testamencie z zaproszonymi gośćmi zagranicznymi m. in. z Polski i wykazywał w podsumowywaniu dyskusji taką właśnie jasność i zwięzłość, a jednocześnie celność w formułowaniu wypowiedzi, jaką można podziwiać w tym zwięzłym, a bogatym treściowo wprowadzeniu do Biblii. Mimo, że mamy już w tej chwili kilka różnych wstępów i wprowadzeń do całego Pisma św. lub do Nowego Testamentu, przydałby się jednak i w naszej polskiej bibliistyce tego typu popularyzacyjny a jednocześnie na wysokim poziomie naukowym utrzymany „kluczyk" do prywatnego wchodzenia w przebogate rejony słowa Bożego przekazanego na ludzką modłę w Biblii.

Józef Wiesław Roston

Jacob Kremer, Otto Semmelroth, Josef Sudbrack, „*Neues und Altes*". *Zur Orientierung in der augenblicklichen Situation der Kirche*, Freiburg—Basel—Wien 1974 Herder 8° ss. 92.

W serii *Kirche im Gespräch* (Kościół w dialogu) ukazała się ta niewielka wymiarami książeczka, w przedmowie, do której prof. Jacob Kremer wyjaśnia cel i zadania publikacji. Powodowali się autorzy potrzebą duszpasterską, mianowicie chęcią dania do rąk zwłaszcza proboszczom pomocy dla zaradzenia rozdzieleniom wskutek polaryzacji wiernych na konserwatystów i progresistów w obliczu przemian mających wprowadzić odnowę w Kościele, który przestał się ukazywać w formie monolitu, jaki podziwiano przez wiele wieków. Zwraca uwagę, że podziały miały miejsce bardzo wcześniej bo za czasów św. Pawła a potem w ciągu wieków nie brakło ich. Pozór monolitu osiągnął był niejednokrotnie kosztem tłumienia możliwości swobodnego wypowiedziania się co do trudności w Kościele lub ze względów apologetycznych. W aktualnej sytuacji wymagane jest jednocześnie świadome wysiłków dla zaprowadzenia nakazanej przez Jezusa Chrystusa jedności (J 17, 21). Trzy artykuły trzech różnych autorów łączy to, że zwracają uwagę na ważne słowa i wypowiedzi odnośnie prawd z Biblii, z nauki Kościoła i z dziejów pobożności, które mogą pomóc w tym chaosie rzeczy „starych i nowych" zaprowadzić jedność wiary, przede wszystkim w Kościele katolickim, w duchu Ewangelii. Wskazówki tu